SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 10
van **ADELINE BLANCQUAERT**
datum: 28 september 2022

---

aan **ZUHAL DEMIR**
VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Personen onder elektronisch toezicht - Toekenning leefvergoeding

Personen die onder elektronisch toezicht staan en niet over voldoende financiële middelen beschikken, kunnen een leefvergoeding aanvragen. Om hiervoor in aanmerking te komen moet men voldoen aan een aantal voorwaarden. Zo mag de persoon in kwestie geen werkloosheidsuitkering ontvangen of een leefloon van het OCMW.

1. Hoeveel personen stonden de laatste vijf jaren onder elektronisch toezicht?
2. Hoeveel personen die onder elektronisch toezicht stonden, hebben de laatste vijf jaren een leefvergoeding ontvangen? Graag een opsplitsing per jaar, per nationaliteit en per regio.
3. Hoeveel personen onder elektronisch toezicht kregen onterecht een leefvergoeding toegekend? Over welk totaalbedrag gaat het? Graag een overzicht voor de voorbije vijf jaren.
4. Hoeveel bedraagt een leefvergoeding gemiddeld?
5. Welk budget is de laatste vijf jaren uitbesteed aan het betalen van leefvergoedingen? Graag een overzicht per jaar.
6. Hoe wordt gecontroleerd of iemand al dan niet in aanmerking komt voor de uitkering van een leefvergoeding?
7. Welke initiatieven neemt de minister om het beleid inzake leefvergoedingen voor personen die onder elektronisch toezicht staan te optimaliseren?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Hilde Crevits (8), Zuhal Demir (10)

Vlaams Parlement

ZUHAL DEMIR
VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

GECOÖRDINEERD ANTWOORD
op vraag nr. 10 van 28 september 2022
van **ADELINE BLANCQUAERT**

---

1. De normaal gehanteerde telling inzake het aantal personen onder elektronisch toezicht gaat uit van het aantal mandaten elektronisch toezicht dat per jaar wordt opgestart.

Jaar	Aantal mandaten elektronisch toezicht
2017	3.833
2018	3.995
2019	4.107
2020	4.201
2021	4.374

2. De tabel hieronder geeft een overzicht van de personen die in Vlaanderen de afgelopen vijf jaar onder elektronisch toezicht stonden en een leefvergoeding hebben ontvangen.

Jaar	Aantal ontvangers leefvergoedingen
2017	1.132
2018	1.055
2019	1.086
2020	1.204
2021	1.405

Nationaliteiten worden niet apart geregistreerd in het registratiesysteem.

3. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de personen die in Vlaanderen onder elektronisch toezicht staan en onterecht een leefvergoeding hebben ontvangen, in functie van het jaar waarin de terugvordering werd opgestart. In 2017 werd dit nog niet deftig geregistreerd, vandaar het lage cijfer. Het grillige karakter van de cijfers heeft te maken met de aanpak van de terugvorderingen die de voorbije jaren in golven gebeurde. Sinds 2021 worden terugvorderingen wekelijks verstuurd. 2021 omvat bijvoorbeeld de achterstand van 2020 alsook een correcte boeking voor 2021. Voor 2022 zien we reeds dat dit aantal scherp gedaald is door een sneller en kordater opvolgingssysteem en die wekelijkse terugvorderingen. Voor 2022 tot eind september is het aantal al gedaald naar 120. Dat is 300 procent lager dan 2021. De openstaande vordering voor 2022 (gerekend tot september) is 29 017, 36 euro.

Jaar	Aantal onterechte ontvangers leefvergoedingen	Bedrag onterechte leefvergoeding
2017	16	6.275,85
2018	250	57.567,80
2019	508	143.837,67
2020	205	54.772,77
2021	529	174.520,04

4. Een gemiddelde leefvergoeding is afhankelijk van het statuut van de ontvanger en de termijn waarvoor een leefvergoeding wordt uitbetaald.

   De tarieven voor een leefvergoeding bedragen 13,90 euro per dag voor een samenwonende en 20,85 euro per dag voor een alleenstaande en worden bepaald door federale wetgeving.

5. Hieronder wordt een overzicht van de uitbetaalde leefvergoedingen van de afgelopen vijf jaar weergegeven.

Jaar	Bedrag uitbetaalde leefvergoeding
2017	1.315.456,03
2018	1.277.536,47
2019	1.401.086,24
2020	1.805.291,44
2021	2.048.467,81

6. Een leefvergoeding wordt toegekend aan personen die onder elektronisch toezicht staan en die eigenlijk recht hebben op een leefloon maar hiervan worden uitgesloten omdat ze op de rol van een strafinrichting staan. Justitiabelen die een leefvergoeding nodig hebben, kunnen dus een aanvraag voor een leefvergoeding indienen.

   De controle of men hiervoor in aanmerking komt, gebeurt op basis van het aanleveren van wettelijk verplichte attesten. Voor het verwerven van de leefvergoeding dient men attesten van het OCMW en de RVA/VDAB aan te leveren die bewijzen dat men bij die diensten geen leefloon of werkloosheidsuitkeringen ontvangt gedurende de periode van het elektronisch toezicht. Voor het verkrijgen van het statuut van alleenstaande (en de daaraan gekoppelde hogere vergoeding) is bovendien een attest van gezinssamenstelling vereist. Het geheel van deze documenten samen zijn noodzakelijk om een leefvergoeding aan te vragen. Wat federaal nog niet geregeld is, is dat er ook een attest van invaliditeitsuitkering zou kunnen worden opgevraagd. Dit zou helpen om het aantal terugvorderingen te doen dalen. Daarom heb ik aan mijn federale collega's gevraagd om de desbetreffende regelgeving te wijzigen.

7. Zoals ik reeds in antwoord op een eerdere vraag nr. 749 van 29 april 2022 heb gemeld, ben ik in overleg met de kabinetten van de ministers Lalieux en Van Quickenborne en met de andere gemeenschappen. Ik ben namelijk van mening dat het principe van de leefvergoedingen, net zoals het leefloon, toebehoort aan de federale minister van Maatschappelijke Integratie. De rechtbank in Luik deed hier in 2018 al een uitspraak over naar aanleiding van een concrete zaak: ook justitiabelen onder elektronisch toezicht als uitvoeringsmodaliteit van een gevangenisstraf moeten een leefloon kunnen krijgen én de uitbetaling hiervan moet ten laste vallen van het OCMW, en dus de facto, van het ministerie voor Maatschappelijke Integratie. Bovendien is het OCMW ook beter geplaatst om de inkomsten van justitiabelen te controleren om zeker te zijn dat enkel wie echt recht heeft op een leefloon, er ook effectief één krijgt. In september van dit jaar heb ik, samen met mijn collega-ministers van de andere deelstaten, nog een brief naar minister Lalieux om deze problematiek nogmaals aan te kaarten.